

SKAT
Østbanegade 123
2100 København Ø

8. april 2016

Udkast til styresignal om skærpelse af praksis for fradrag efter kursgevinstlovens § 14, stk. 1, H080-16.

SKAT har den 18. marts 2016 fremsendt ovennævnte udkast til styresignal i høring til FSR - danske revisorer med anmodning om bemærkninger.

Overordnede bemærkninger

Styresignalet, der udsendes i forlængelse af de fem bindende svar fra Skatterådet SKM2016.134.SR - SKM2016.138.SR, har til formål at skærpe praksis for fradrag for tab på fordringer efter kursgevinstlovens § 14, stk. 1.

Praksisskærpelsen vedrører to specifikke områder, nemlig fradrag for tab på fordringer opstået ved forudbetaling for en ydelse og fordringer vedrørende tilkendt erstatning for svie og smerte, men udkastet til styresignal indeholder en generel beskrivelse af SKAT's opfattelse af, under hvilke omstændigheder tab på fordringer er omfattet af kursgevinstlovens § 14, stk. 1.

Vi er naturligvis opmærksomme på, at SKAT er underordnet Skatterådet, og derfor skal følge afgørelser m.v. fra Skatterådet. Imidlertid er der efter FSR Danske revisorers opfattelse ikke tilstrækkeligt hjemmelsgrundlag for den retsopfattelse, som de ovennævnte bindende svar giver udtryk for, og som vel at mærke hviler på indstillinger fra SKAT.

Det egentlige problem er formentlig, at man i forbindelse med ændringen af kursgevinstlovens § 14, stk. 1 ikke forudså, at indførelse af generel fradragsret for tab på fordringer i danske kroner ville medføre, at fysiske personer herved ville kunne opnå fradrag for tab i forbindelse med eksempelvis bedrageri og tab på forudbetalinger for private varer og ydelser. Man kan sige, at man ved lovændringen i 2010 skabte et hul, der ville kunne medføre skattefradrag for tab af en karakter, som det næppe havde været intentionen at der skulle være fradrag for. Dette forsøger man nu at "reparere" på ad rent administrativ vej.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Skatterådet har i de ovennævnte bindende svar tiltrådt SKAT's indstillinger, men dette ændrer efter vores opfattelse ikke på, at det er kritisabelt at man forsøger at reparere på mangelfuld lovgivning ved "kreativ lovfortolkning". Ud over det hjemmelsmæssige problem er problemet med hullukning ved "kreativ lovfortolkning" at ingen kan overskue, hvilke afledte konsekvenser en sådan kreativ lovfortolkning vil kunne få i helt andre situationer.

Side 2

Den eneste ordentlige måde at reparere forholdet på er derfor via en lovændring. Dette vil dels give en sikker hjemmel, og vil dels meget bedre sikre, at der ikke skabes nye problemer på andre områder. Vi skal derfor opfordre SKAT til at bede Skatteministeriet om at foranledige dette.

Uddybende og specifikke bemærkninger

Fordringer omfattet af kursgevinstlovens § 14, stk. 1

I udkast til styresignalet er det anført, at fradrag efter kursgevinstlovens § 14, stk. 1, kun vil komme på tale, hvis der på en pengefordring omfattet af kursgevinstloven indtræder et tab, der kan henføres til pengefordringen. Det er dernæst anført, at tab på pengefordringer, som er omfattet af kursgevinstlovens § 14, stk. 1, er fx følgende:

- Tab ved udlån af penge
- Tab på obligationer
- Tab i forbindelse med kaution for pengefordringer.

Tab, som derimod ikke omfattes af kursgevinstloven, er fx følgende:

- Tab i forbindelse med forudbetalinger for køb af private ydelser, både varer og arbejdsydelser, som ikke leveres, eller hvor der foreligger fejl og mangler
- Tab ved erstatning for svie og smerte.

I styresignalet anfører SKAT, at der imidlertid efter praksis er fradrag efter kursgevinstlovens § 14, stk. 1, når en fysisk person har foretaget en forudbetaling i forbindelse med et køb af en privat ydelse, men ikke eller kun delvist får leveret ydelsen, og således herved konstaterer et tab på en fordring, samt når en person lider et tab ved en fordring på erstatning for svie og smerte. Denne praksis i de to nævnte situationer ophæver SKAT med styresignalet, hvorefter der således fremadrettet – efter styresignalets virkningstidspunkt - ikke længere vil være fradrag herfor for fysiske personer.

FSR – Danske revisorer er ikke enig i denne definition af "pengefordringer" omfattet af kursgevinstlovens anvendelsesområde, og hvornår der således efter kursgevinstlovens § 14 er fradrag for tab på fordringer.

Side 3

FSR – Danske revisorer finder videre, at der med styresignalet og de fem skatterådsafgørelser er tale om ændring af regelgrundlaget i strid med lovens ordlyd og lovbemærkningerne. Den i styresignalet beskrevne retstilstand, herunder bl.a. fastsat ved SKM 2014.795.LSR, er efter FSR – Danske revisorer opfattelse udtryk for en ved lov fastsat retstilstand. Retstilstanden kan derfor ikke uden videre administrativt ændres i strid med lovens ordlyd og forarbejderne hertil.

Det bemærkes således, at for fysiske personer blev reglerne om beskatning af gevinst og tab på fordringer ændret ved lov nr. 724 af 25. juni 2010, hvorefter fysiske personer som udgangspunkt skal medtage gevinst og tab på fordringer, hvad enten disse er i danske kroner eller i fremmed valuta. Det er en betingelse, at gevinsten/tabets overstiger bagatelgrænsen på 2.000 kr. De ændrede regler finder anvendelse på fordringer erhvervet den 27. januar 2010 eller senere.

Af kursgevinstlovens § 1, fremgår det, at loven omfatter gevinst og tab ved afståelse eller indfrielse af pengefordringer herunder obligationer, pantebreve og gældsbreve, og efter § 14 skal gevinst og tab på fordringer medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Af lovens tilblivelse, jf. lov nr. 439 af 10. juni 1997, der er vedtaget på grundlag af lovforslag L 194 i folketingsåret 1996/1997, fremgår det, at kursgevinstloven er udtømmende for så vidt angår beskatningen af gevinst og tab på fordringer og gæld samt finansielle kontrakter. Det fremgår således at lovbemærkningerne:

"Reglerne gælder for obligationer, pantebreve, gældsbreve og andre pengefordringer. Reglerne gælder som udgangspunkt for alle pengefordringer uanset deres art. Afgørende for bedømmelsen er alene, om der foreligger et retligt krav på betaling i form af penge. Reglerne gælder derved også for de helt individuelle fordringer, der opstår ved salg på kredit, ved løn- og honorartilgodehavender eller ved ganske kortvarige lejligheds lån uden sikkerhedsstillelse.

(...)

Reglerne gælder for alle kursgevinster og kurstab på fordringer og gæld. (...) Tab som følge af skyldnerens manglende betalingsevne og utilstrækkelig sikkerhed ved pant eller kaution er ligeledes omfattet. Reglerne omfatter f.eks. også erstatnings- og forsikringssummer, som fordringshaveren modtager som erstatning for tab af en fordring.

Det vil sige, at den skattemæssige behandling af gevinsten eller tabet ikke er afhængig af årsagen til gevinsten eller tabet.(...)

Kursgevinstlovens regler om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på fordringer er udtømmende.”

Side 4

I den tidligere kursgevinstlov, jf. lov nr. 532 af 13. december 1985 er der tilsvarende lovbemærkninger om hvilke fordringer, kursgevinstloven således regulerer.

Det fremgår videre af lov nr. 724 af 25. juni 2010, hvorved kursgevinstlovens § 14, stk. 1 fik sin nugældende affattelse, at der herved skete en ophævelse af skattefritagelsen for personer for gevinst på blåstemplede fordringer og indførelse af fradrag for tab, hvorved mindsterentereglen ophævedes, og der indførtes beskatning af gevinst og tab på personers fordringer i danske kroner svarende til de eksisterende regler for fordringer i fremmed valuta. Dvs., at gevinst vil være skattepligtig, mens tab kan fradrages.

Med ophævelsen af skattefritagelsen for blåstemplede fordringer er spørgsmålet ikke længere, om gevinst på fordringen er skattepligtig eller ej, men hvornår en eventuel gevinst eller et fradrag for tab skal medregnes til den skattepligtige indkomst. Dette beror herefter på de almindelige principper i § 25 i kursgevinstloven om opgørelse af gevinst og tab på fordringer og gæld.

FSR – Danske revisorer skal således bemærke, at ud fra kursgevinstloven og forarbejderne hertil fremgår det, at personer har fradrag for tab på pengefordringer. Der er herved generelt indført skattepligt for gevinst og tab på fordringer for fysiske personer, og dette gælder uanset, hvorledes pengefordringen er opstået.

Reglerne gælder for alle pengefordringer uanset deres art, med mindre andet er fastsat i kursgevinstloven eller anden lov. Afgørende for bedømmelsen om fradragsret for tab på fordringer efter kursgevinstloven er alene, om der foreligger et retligt krav på betaling i form af penge. Reglerne gælder derved også for de helt individuelle fordringer, der opstår ved salg på kredit, ved løn- og honorartilgodehavender eller ved ganske kortvarige lejligheds lån uden sikkerhedsstillelse, og også erstatnings- og forsikringssummer, som fordringshaveren modtager som erstatning for tab af en fordring.

Det følger således direkte af loven og forarbejderne, at tab på fordringer skal medregnes til den skattepligtige indkomst. Der er ikke i loven sondret mellem, hvorledes fordringen er opstået, hvilke krav fordringen oprindeligt udspringer af

osv. Retstilstanden på området følger således af loven og ikke af en administrativ fastsat praksis, og kan derfor ikke ændres administrativt.

Side 5

Kursgevinstloven er udtømmende. Når en fordring således er omfattet af lovens anvendelsesområde og inden for definitionen af en pengefordring, har skatteyderen således krav på fradrag for tab på denne fordring efter kursgevinstlovens § 14. Dette gælder også for fordringer på f.eks. erstatningssummer, forudbetalinger m.v.

FSR – Danske revisorer mener derfor, at den retsopfattelse, der beskrives i udkastet til styresignal er i strid med loven. Der er derfor ikke behov for udsendelse af noget styresignal, men derimod om en justering af kursgevinstlovens § 14, stk. 1, således at denne bringes i overensstemmelse med, hvad der må antages at have været intentionen ved ændringen i 2010.

Hvornår kan tab henføres til en pengefordring?

Det anføres i udkastet til styresignal:

- At fradrag efter kursgevinstlovens § 14, stk. 1 kun vil komme på tale, hvis der på en pengefordring omfattet af kursgevinstloven indtræder et tab, der kan henføres til pengefordringen,
- at hvis der fx i kontraktsforhold, hvor der opstår en pengefordring, som ikke bliver fuldt ud indfriet, vil det således afhænge af de konkrete omstændigheder, om der er opstået et tab, som er fradragsberettiget efter kursgevinstloven,
- at gevinst og tab, der ikke kan henføres til pengefordringen, men eksempelvis til aktier, fast ejendom eller indtægter og udgifter relateret til formuesfæren, vil ikke være omfattet af kursgevinstloven.

Der henvises i denne forbindelse til SKM2013.779.HR og SKM2009.318.HR.

De nævnte domme giver imidlertid ikke efter vores opfattelse grundlag for de anførte udsagn.

I SKM2013.779.HR er det således åbenbart, at den tilkendte erstatning ikke kunne være omfattet af kursgevinstloven, idet der ikke var gevinst på nogen fordring. Voldgiftsrettens afgørelse medførte, at klageren i sagen blev tilkendt en erstatning. Eftersom denne erstatning selvsagt næppe blev betalt kontant på dagen for voldgiftsrettens afsigelse af kendelsen, men først efter en kortere tidsfrist fastsat af voldgiftsretten, opstod der på datoen for afsigelse af kendelsen

en pengefordring, der blev indfriet efterfølgende. For det klagende selskab bestod indtægten i den tilkendte erstatning, og denne blev retserhvervet på datoen for kendelsens afsigelse. Anskaffelsessummen for den fordring, det klagende selskab erhvervede ved kendelsens afsigelse, må nødvendigvis svare til den tilkendte erstatning. Kun i det omfang fordringen ikke indfris med et beløb svarende til fordringens anskaffelsessum, vil der kunne opstå gevinst eller tab på fordringen.

Dette bliver tydeligt hvis man ser på, hvordan det klagende selskab ville have bogført erstatningen hvis man tænker sig, at fordringen først blev betalt efter afslutningen af det klagende selskabs regnskabsår (det er i sagen oplyst, at voldgiftretten afsagde sin kendelse den 20. december 2007):

I så fald ville det klagende selskab i sit årsregnskab have indtægtsført et beløb svarende til erstatningen, og have modposteret dette som et tilgodehavende i balancen (idet det forudsættes, at erstatningen først blev betalt efter den 31. december 2007). Dette udtrykker, at det klagende selskab på balancedagen har en fordring på sin dømte modpart svarende til den tilkendte erstatning. Skattemæssigt set skal der tages stilling til behandlingen af erstatningen, og denne bedømmelse er selvsagt helt uafhængig af, om erstatningen blev betalt kontant ved kendelsens afsigelse, eller først efterfølgende. Kursgevinst- eller tab bliver kun relevant i det omfang der er forskel imellem den tilkendte erstatning og det faktisk modtagne beløb (eksempelvis som følge af valutakurssvingninger eller debtors manglende betalingsevne).

Det er således helt uklart, hvad der menes med "tab (på en pengefordring) der kan henføres til pengefordringen" Tab på en pengefordring er som tidligere nævnt altid omfattet af kursgevinstloven, uanset årsagen til tabet, og dette gælder også i relation til § 14, stk. 1.

Forholdet mellem kursgevinstlovens § 14, stk. 1 og § 17

I udkastet til styresignal omtales under afsnit 1 "Hvornår er der fradrag efter kursgevinstlovens § 14, stk. 1?" Skatterådets bindende svar SKM2016.138 SR. SKATs indstilling i denne sag – som Skatterådet tilsluttede sig – var, at spørgers fordring ikke var omfattet af KGL § 17. Skatterådet tilsluttede sig i den forbindelse tillige, at en fordring, der ikke omfattes af KGL § 17, ikke subsidiært kan fratrækkes efter bestemmelsen i KGL § 14.

Det er imidlertid vores opfattelse, at § 17 ikke kan afskære fradrag efter § 14.

Skatterådet tilsluttede sig således det synspunkt, at hvis en persons tab har relation til drift af en erhvervsvirksomhed, så skal fradragsretten alene vurderes i forhold til bestemmelsen i KGL § 17. SKATs opfattelse er bl.a., at det har formodningen imod sig, at man kan foretage fradrag efter KGL § 14, såfremt betingelserne i KGL § 17 ikke er opfyldt.

Side 7

FSR Danske revisorer er ikke enige heri.

Konsekvensen af SKATs og Skatterådets synspunkt er, at en erhvervsdrivende principielt kan være dårligere stillet end en privatperson i forhold til fradrag for tab på en pengefordring.

Skatteministeriet anførte følgende i høringskemaet vedrørende lov nr. 724 af 25. juni 2010:

“Da § 17 herefter må anses for en undtagelse til fradragsretten efter § 14, ses der ikke at være grundlag for at ændre den forslåede formulering af § 14 i lovforslaget.”

Hvis en fordring således ikke er fradragsberettiget efter § 17, skal fordringens fradragsret efter vores opfattelse vurderes i forhold til hovedreglen i § 14.

FSR Danske revisorer skal opfordre til, at dette præciseres i loven og ikke i administrativ praksis. Alternativt at dette tilrettes i formuleringen af styresignalet, hvis dette udsendes.

Fradragstidspunkt

Det er i styresignalet fastsat, at personer som udgangspunkt først kan foretage fradrag for tab på private fordringer, når tabet er endeligt konstateret. I tilfælde, hvor debitor er en person, kan et tab først anses for at være endeligt konstateret, når fordringen bortfalder som følge af forældelse, akkord, eftergivelse mv.

Udmeldingen i styresignalet om fradragstidspunktet synes her ikke i overensstemmelse med den praksisskabte tabsfradragstidspunkt, og udmeldingen synes at være “skøn under regel”, og i strid med den domsstolskabte praksis og skønsudøvelse, der skal foretages i forbindelse med vurderingen af, hvornår fradrag for tab på fordring kan ske.

FSR – Danske revisorer nærer derfor betænkelighed ved styresignalet udmelding og hermed fastsatte betydelige begrænsning for personers fradrag for tab på fordringer.

Side 8

Efter kursgevinstlovens § 25, skal gevinst og tab på fordringer og gæld, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvori gevinsten eller tabet realiseres (realisationsprincippet).

Det fremgår således af lovbemærkninger til tidligere gældende kursgevinstlov, jf. nr. 532 af 13. december 1985, og som den nugældende kursgevinstlov er en videreførelse af, at:

“Gevinster og tab kan efter bestemmelsen konstateres ved afståelse eller hel eller delvis indfrielse af fordringen. Ved afståelse forstås enhver disposition, der medfører en overgang af ejendomsretten til fordringen. Det er uden betydning, om den stedfundne disposition har haft frivillig eller tvangsmæssig karakter. Bestemmelsen omfatter derfor fordringens overdragelse ved f.eks. salg, bytte, gave eller arveforskud og kreditfølgning. Gevinster og tab kan dernæst opstå ved hel eller delvis indfrielse. Herved forstås enhver disposition, der bevirker en nedsættelse af fordringens restgæld, eller som bevirker, at fordringen ophører. Det kan f.eks. være fordringens opfyldelse, opgivelse eller forældelse. Bestemmelsen omfatter f.eks. også erstatnings- eller forsikringssummer, som fordringshaveren modtager som erstatning for tab af en fordring.”

Af I Den juridiske vejledning, 2016-1, afsnit C.B.1.7.5, Generelt om realisations- og lagerprincippet, fremgår det endvidere om fradragstidspunktet for tab på fordringer:

“Særligt om tab på debitorer:

Praksis om fradrag for tab på debitorer er udviklet på grundlag af reglerne i SL §§ 4 - 6. Tab på debitorer skal fradrages i det indkomstår, hvor tabet er konstateret og kan gøres endeligt op. Kun under særlige omstændigheder kan det - f.eks. ved hjælp af en erklæring fra en bobestyrer - anses for sandsynliggjort, at en fordring eller en væsentlig del af fordringen er tabt. Særlige omstændigheder kan være debitors indtrådte konkurs, betalingsstandsning, akkord, likvidation på grund af insolvens, debitors forsvinden eller lignende. Således kan tabsfradrag foretages, selv om uerholdeligheden ikke er konstateret ved forgæves udlæg eller andre retsskridt. (...)

Det er ikke en forudsætning for tabsfradrag, at fordringen i enhver henseende uomtvisteligt og endeligt skal være tabt. Nedskrivning kan anerkendes, selv om uerholdeligheden ikke er konstateret ved forgæves udlæg eller andre retsskridt,

hvis fordringen efter en konkret vurdering må anses for at være helt eller delvis uerholdelig.”

Side 9

Det fremgår heraf og i øvrigt ud fra en righoldig praksis på området, at det beror på en konkret vurdering, hvorvidt en fordring må anses for uerholdelig, og heri indgår, hvorvidt der er foretaget udlæg og sædvanlige retsskridt mv. Det fremgår derimod ikke, at når det drejer sig om fradrag for tab på fordringer mod fysiske personer, så vil der først kunne indrømmes fradrag, når fordringen bortfalder som følge af forældelse, akkord, eftergivelse mv. Ud fra de Skatterådsafgørelser, som nu er offentliggjorte, SKM 2016.134-138.SR, fremstår det som om, at selv om kreditor har opgivet fordringen – naturligvis modvilligt og efter undersøgelse af mulighederne for sædvanlige retsskridt mv. – så indrømmes der alligevel ikke fradrag, selv om omkostningerne ved retsforfølgelse vil blive betydeligt større og udsigten til inddrivelse og faktisk betaling er meget usikkert, nærmest umulige.

Endvidere nævner SKAT specifikt insolvenserklæringer i styresignalet, som ikke i sig selv værende nok til at påvise et tab. Det er foreningens holdning at dette civilretligt netop er udtryk for at der kan påvises et tab, idet alle retlige muligheder for at opnå fyldestgørelse af kravet er udtømt. Eventuelle efterfølgende betalinger fra debitor, vil blive indeholdt i den almindelige skattepligtige indkomst, hvorfor den skærpede praksis i styresignalet forekommer uproportional.

Det af SKAT udmeldte synspunkt medfører, at i alle tilfælde, hvor der er et tilgodehavende hos en personlig debitor, vil man først kunne få fradrag, når kravet er forældet. Dette er imidlertid ikke FSR – danske revisorers opfattelse af retstilstanden. Der kan ikke i styresignalet indfortolkes i kursgevinstlovens § 25 et sådant krav i strid med de oprindelige lovbemærkninger og i strid med gældende dommerskabte retspraksis.

Afsluttende bemærkninger

FSR – danske revisorer er som det fremgår af ovenstående, uenig i at den retsopfattelse, der beskrives i styresignalet, har tilstrækkelig lovhjemmel. Den fornødne hjemmel bør tilvejebringes ved en ændring af kursgevinstlovens § 14, stk. 1, og der vil herefter næppe være behov for at udsende noget styresignal.

FSR - danske revisorer står naturligvis gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Bjarne Gimsing
Formand for skatteudvalget

Kasper Bring Truelsen
Skattekonsulent